

MINISTER
PRACY I POLITYKI SPOŁECZNEJ

Warszawa, dnia 31.10.2013 r.

DRP-VIII-02100-3-657-IS/12

Pan

Maciej Berek

Sekretarz Rady Ministrów

W załączeniu przekazuję projekt ustawy o zmianie ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy oraz niektórych innych ustaw (UA34) wraz z projektami podstawowych aktów wykonawczych, z uprzejmą prośbą o rozpatrzenie przez Radę Ministrów. Z uwagi na pilny charakter regulacji będę wdzięczny za rozpatrzenie i przyjęcie projektu na najbliższym posiedzeniu.

Jednocześnie uprzejmie informuję, że projekt uwzględnia ustalenia z posiedzenia stałego Komitetu Rady Ministrów w dniu 10 i 24 października 2013 r. oraz Komisji Prawniczej.

Przedstawiając powyższe, ponadto pragnę wskazać, że w odniesieniu do projektu istnieją rozbieżności z:

1) Ministrem Finansów w zakresie:

- a) możliwości wprowadzenia zwolnienia pracodawców z obowiązku opłacania składek na Fundusz Pracy oraz Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych (FGŚP) przez okres 12 miesięcy, począwszy od pierwszego miesiąca po zawarciu umowy o pracę, za skierowanych zatrudnionych bezrobotnych, którzy nie ukończyli 30. roku życia, dopiero po zniesieniu procedury nadmiernego deficytu.

Odnosząc się do zgłoszonych zastrzeżeń konieczne jest zwrócenie uwagi, że zgodnie z art. 50 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych

(Dz. U. z 2013 r. poz. 885), w Ocenie Skutków Regulacji projektu ustawy wskazano skutki finansowe projektowanego rozwiązania w zakresie zwolnienia z obowiązku opłacania składki na Fundusz Pracy i FGŚP, polegające na zmniejszeniu dochodów Funduszu Pracy i FGŚP, będących jednostkami sektora finansów publicznych oraz wskazano źródła sfinansowania tego zmniejszenia. Wykazano przy tym, że dochody budżetu państwa (z tytułu podatków PIT i CIT), NFOZ z tytułu zwiększenia wysokości składek na ubezpieczenia społeczne, opłacanych z tytułu dodatkowego zatrudnienia przez pracodawców osób podlegających zwolnieniu z opłacania składek na Fundusz Pracy i FGŚP, jak również zmniejszenia wypłat zasiłków dla bezrobotnych z Funduszu Pracy oraz dodatkowe dochody z VAT z tytułu zwiększenia konsumpcji generowanej wydatkami osób dodatkowo zatrudnionych przez pracodawców, zwolnionych z opłacania składek na Fundusz Pracy i FGŚP – z nadwyżką pokryją skutki finansowe projektowanego rozwiązania powodującego zmniejszenie dochodów Funduszu Pracy i FGŚP.

- b) wprowadzenia zmiany w przepisach ustawy z dnia 10 października 2002 r. o minimalnym wynagrodzeniu za pracę (Dz. U. Nr 200, poz. 1679, z późn. zm.) polegającej na wprowadzeniu progresywnie rosnącego minimalnego wynagrodzenia za pracę dla osób bezrobotnych (długotrwale bezrobotnych) powyżej 12 miesięcy oraz osób bezrobotnych do 12 miesięcy i osób rozpoczynających aktywność zawodową.

Przede wszystkim należy podkreślić, że propozycja zmiany w ustawie o minimalnym wynagrodzeniu za pracę nie była ujęta w założeniach do projektu ustawy przyjętych przez Radę Ministrów. Ponadto, zmiana ta nie została poddana konsultacjom społecznym ani z organizacjami pracodawców, ani ze związkami zawodowymi.

Jednocześnie należy zauważyć, że analiza literatury przedmiotu nie wskazuje na fakt, że wynagrodzenie minimalne wpływa negatywnie na szansę podjęcia pracy przez osoby będące długotrwale bezrobotne. Tym samym nie jest jasne rozdzielenie tych dwóch grup osób. Ponadto, nie jest także jasna siła i skala zależności między zwiększeniem zatrudnialności osób bezrobotnych a wynagrodzeniem minimalnym w gospodarce.

Wydaje się również, że proponowane rozwiązanie może prowadzić do odwrotnej, niż Ministerstwo Finansów zakłada, sytuacji, kiedy to pracodawcy mogą zmniejszyć podstawę opłacania składki na ubezpieczenia społeczne, skorzystając

z niej rozwiązując stosunek pracy, za porozumieniem stron. Efektem wprowadzenia rozwiązania może być zatem poszerzenie szarej strefy na rynku pracy¹⁾, a co za tym idzie zmniejszenie wpływów do budżetu państwa z tytułu składek na ubezpieczenia społeczne.

Przedstawiając powyższe konieczne jest ponadto zwrócenie uwagi, że rozwiązanie stosowane obecnie w stosunku do osób rozpoczynających karierę zawodową, nie daje pracodawcy możliwości nadużyć wynikających z przepisów prawa.

- 2) Generalnym Inspektorem Ochrony Danych Osobowych (GIODO) w zakresie zagadnień dotyczących profilowania pomocy dla bezrobotnych. Zdaniem GIODO profilowanie pomocy dla bezrobotnych może ingerować w prywatność bezrobotnych, ponadto odmowa bezrobotnego ustalenia mu profilu pomocy – nie może skutkować utratą statusu bezrobotnego.

Zdaniem ministra właściwego do spraw pracy konsekwencją przyjęcia przez Radę Ministrów założeń do projektu ustawy jest wdrożenie profilowania pomocy bezrobotnym.

Projekt ustawy reguluje kwestie doboru narzędzi lub metod wykorzystywanych przez urząd pracy przy ustalaniu profilu pomocy. Profil pomocy oraz dane zebrane przed jego ustaleniem będą częścią zbioru danych o osobach bezrobotnych przetwarzanych przez urzędy pracy w lokalnych systemach teleinformatycznych. Projekt ustawy upoważnia ministra właściwego do spraw pracy do wydania rozporządzenia, które będzie regulować tryb określania profilu pomocy dla bezrobotnego oraz sposoby postępowania w ramach określonego profilu pomocy.

Odnosząc się do konsekwencji odmowy bezrobotnego do ustalenia profilu pomocy należy wskazać, że zgodnie z dotychczasowymi przepisami obywatele nie mają obowiązku korzystania z pomocy państwa świadczonej przez urzędy pracy. Zgłoszenie się obywatela i jego rejestracja jako bezrobotnego w urzędzie pracy jest całkowicie dobrowolna. Jednak konsekwencją odmowy skorzystania z pomocy oferowanej przez urząd pracy jest pozbawianie statusu bezrobotnego. Taka konstrukcja została również zastosowana w przypadku odmowy bezrobotnego ustalenia mu profilu pomocy.

¹⁾ Oszacowanie rozmiarów, a także struktury pracujących w szarej strefie jest niezwykle trudne. Zainicjowane w 1995 r. przez Główny Urząd Statystyczny badanie tego segmentu rynku pracy obejmujące pracę nierejestrowaną, wykazało, iż liczba osób przyznających się do pracy w szarej strefie sukcesywnie zmniejsza się: w 1995 r. - 2.199 tys., 1998 r. - 1.431 tys., 2004 r. - 1.317 tys., 2009 r. - 785 tys. W okresie pierwszych 9 miesięcy 2010 roku (od stycznia do września) zbiorowość ta liczyła 732 tys. osób, co stanowiło 4,6% ogółu pracujących (odsetek ten obliczony został jako iloraz sumy pracujących w szarej strefie)

Jednocześnie pragnę wskazać, że w projekcie ustawy przedkładanym do rozpatrzenia przez Radę Ministrów (w stosunku do projektu rozpatrzonego przez stały Komitet Rady Ministrów), zostały wprowadzone poniższe zmiany:

- 1) w dodawanym w art. 4 ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (Dz. U. z 2013 r. poz. 674, 675 i 829) ust. 1b – polegająca na włączeniu do definicji efektywności zatrudnieniowej i efektywności kosztowej liczby osób podejmujących zatrudnienie w trakcie udziału w podstawowych formach aktywizacji zawodowej;
- 2) w dodawanym art. 8 ust. 1c i 1d oraz zmienianym art. 33 ust. 6 i 7 ww. ustawy – polegająca na odstąpieniu od możliwości udostępniania informacji będących danymi osobowymi bezrobotnych i poszukujących pracy podmiotom prowadzącym badania i analizy na zlecenie urzędów pracy oraz wprowadzeniu jako równoprawnych dwóch trybów udostępniania przez urzędy pracy danych – udostępniania na wniosek oraz udostępniania z wykorzystaniem systemów teleinformatycznych. Zmiany te były wynikiem uwzględnienia uwag GIODO w ww. zakresie.
- 3) w dodawanym art. 66e ust. 2 – polegająca na wprowadzeniu w miejsce dwóch jednego warunku wyboru powiatowych urzędów pracy do zlecenia działań aktywizacyjnych.

Pozostawienie w projekcie ustawy dwóch warunków wyboru powiatowych urzędów pracy do zlecenia działań aktywizacyjnych może uniemożliwić realizację zlecenia tych działań w wielu województwach, bowiem liczba województw zagrożonych brakiem realizacji zlecenia działań aktywizacyjnych w przypadku zastosowania obydwu warunków wyniosła 9 (symulacja na podstawie danych na koniec 2012 r.).

W związku z powyższym, z projektu ustawy usunięto również przepis przejściowy regulujący kwestię wyboru w 2014 r. powiatowych urzędów pracy do zlecenia działań aktywizacyjnych w oparciu o kryterium określone w art. 66e ust. 2 pkt 2.

Jednocześnie informuję, że Ocena Skutków Regulacji jest przedstawiona w brzmieniu zaproponowanym przez Kancelarię Prezesa Rady Ministrów.

Z uwagi na fakt, że projektowane rozwiązania powinny wejść w życie z dniem 1 stycznia 2014 r., niezbędne jest jak najszybsze przyjęcie projektu ustawy przez Radę Ministrów.

2 stycznia 2014

z up. **MINISTER**
Jacek Męcina
Jacek Męcina
Sekretarz Stanu

